

Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Mustafa Kemal University Journal of the Faculty of Education
Yıl/Year: 2020 ♦ Cilt/Volume: 4 ♦ Sayı/Issue: 6, s. 1-8

OKUL TÜKENMİŞLİĞİ VE ALGILANAN AKADEMİK BAŞARININ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN OKUL İKLİMİ ALGILARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. İrem ŞAHİN YOLUK

Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sahin.irem@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7146-0205>

Özet

Bu araştırmanın amacı, ortaokul düzeyinde eğitimlerine devam eden öğrencileri okul tükenmişlik düzeyleri ve akademik başarı algılarının okul iklimini algılama biçimlerini nasıl etkilediğini ortaya koymaktır. Bu amaçtan hareketle, bu çalışmaya 2014–2015 eğitim öğretim yılında Ankara’da Çankaya İlçesi’ne bağlı üç ortaokulda öğrenimlerine devam etmekte olan 153’ü kız (% 48.7) ve 161’i erkek(% 51.3) olmak üzere toplam 314 öğrenci katılmıştır. Çalışmaya katılan öğrenciler uygun örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Çalışmadan elde edilen veriler; Okul İklimi Ölçeği (2010), İlköğretim II. Kademe Öğrencileri için Okul Tükenmişliği Ölçeği (2011) ve öğrencilerin demografik bilgilerini tespit etmek amacıyla hazırlanan Kişisel Bilgi Formu aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS ve Jamovi paket programları kullanılmıştır. Elde edilen bulgular; okul iklimi, okul tükenmişliği ve akademik başarı algısı değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ve ortaokul öğrencilerinin okul tükenmişliği düzeyleri ile akademik başarı algılarının, okul iklimi algılarını anlamlı bir biçimde yordadığını göstermektedir. Elde edilen sonuçlar, ilgili alan yazın ışığında tartışılmış ve araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul iklimi, Okul tükenmişliği, Akademik başarı, Ortaokul öğrencileri.

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF SCHOOL BURNING AND PERCEIVED ACADEMIC SUCCESS ON MIDDLE SCHOOL STUDENTS 'PERCEPTIONS OF SCHOOL CLIMATE

Abstract

The aim of this study is to reveal how middle school students' level of school burnout and academic achievement perceptions affect their perception of school climate. Based on this aim, 314 students, 153 (48.7%) girls and 161 (51.3%) boys attended this study in three secondary schools affiliated to Çankaya District in Ankara in the 2014-2015 academic year. The students participating in the study were selected with the appropriate sampling method. Data obtained from the study; School Climate Scale (2010), Primary Education II. It was collected through the School Burnout Inventory (2011) for the Level Students and the Personal Information Form prepared to determine the gender, grade level and academic achievement average of the students. SPSS and Jamovi package programs were used in the analysis of the data. Findings obtained; shows that there is a significant relationship between school climate, school burnout and academic achievement perception variables, and school burnout levels and academic achievement perceptions of middle school students significantly predict school climate perceptions. The results obtained were discussed in light of the related literature and suggestions were made to the researchers.

Key Words: School climate, School burnout, Academic achievement, Middle school students.

Giriş

Gelişimsel olarak bireyin yaşamında önemli bir yere sahip olan okul yaşantıları, örgütsel olarak okul iklimi olarak ifade edilen şemsiyenin altında yer almaktadır. Okul iklimi öğrencilerin bir okulun kalitesi, okuldaki kişiler ve okul çevresi hakkında hissettiklerinin bütününden oluşmaktadır (Peterson ve Skiba, 2001; Hoy, Tarter ve Kottkamp, 1991). Caldarella, Shatzer, Gray, Young ve Young (2011) ise okul iklimi kavramına okulun toplam çevresel kalitesi özelliğini de eklemiştir. Görüleceği üzere tanımlarda ortak olan, okul ikliminin; okulu oluşturan tüm öğeleri kapsamaması ve okulun niteliğine ilişkin herhangi bir durumu ortaya koymasındır. Okullar aynı sistem içinde yer almalarına rağmen, kendine özgü özellikleri açısından farklılık gösterebilmektedir (Hoy, 2003).

Okul ikliminin okuldaki herkes tarafından yeterince olumlu algılanması, okulun olumlu sahiplenilmesi ayrıca okuldaki bireylerin okulda olmaktan hoşlandığı "okul iklimi" ortamları istenilen veya amaçlanan bir durum olarak ifade edilebilir. Olumlu okul iklimi verimli eğitim ve öğretim sürecinin oluşmasını ve öğretmenler, yöneticiler, aileler ile öğrenciler arasında olumlu ilişki kurulmasını sağlamaktadır (Acarbay, 2006). Olumlu okul iklimi algısına karşın olumsuz okul iklimi algısı; öğrencilerin derse yönelik düşük motivasyon, okula devamsızlık, okul terki gibi birtakım olumsuz sonuçlar doğuran okul tükenmişliği (Yang ve Farn, 2005) yaşamalarını olası kılar. Bir başka deyişle, okul tükenmişliği yaşayan öğrenciler kendini sürekli yorgun hisseder, okul ödevlerine karşı ilgisiz davranırlar, okula karşı umursamaz tutum takınırlar, etrafındaki insanlara karşı duyarsızlaşır, kendini yetersiz algılar ve yeteneklerinden şüphe duyarlar (Çalık, Özbay, Özer, Kurt ve Kandemir, 2009).

Dersler nedeniyle öğrencinin yaşadığı stres, ders yükleri ya da diğer psikolojik baskı unsurları, duyarsızlaşma eğilimi ve başarı düşüklüğünün okul tükenmişliğine neden olduğu söylenebilir. Okul tükenmişliği yaşadığı tespit edilen kimseler genelde başarısız olmaktadır; bunun yanı sıra da başarılı olan kimselere karşı bir çeşit olumsuzluk geliştirmektedir (Larsen, Bukowski, Nurmi, Marion, Salmela-Aro ve Kiuru, 2010). Öğrencilerinin okul tükenmişliklerinin, akademik başarı düzeylerine göre değiştiği gözlemlenmiştir (Seçer ve Gençdoğan, 2012). Bir araştırmaya göre; orta düzeyde akademik başarı algılayan öğrencilerin, yüksek düzeyde akademik başarı algılayan öğrencilerden daha fazla tükenmişlik yaşadığı görülmüştür (Kutsal ve Bilge, 2012). Ayrıca Aypay ve Eryılmaz (2011) okul ve okulla ilişkili sorumluluklardan dolayı yaşanan stresin öğrencilerde tükenmişliğin tipik özellikleri olarak görülen duygusal olarak tükenme, duyarsızlaşma ve kendini başarısız algılama sonuçlarını ortaya çıkardığını belirtmektedirler.

Bunların yanı sıra olumlu okul iklimi algısı; okul etkililiğinin ve verimliliğinin artmasını sağlamaktadır (Arıman, 2007). Yani öğrencilerin okul iklimini olumlu algılamaları halinde; öğrenciler için iyi bir öğrenme ortamı oluşmakta ve bununla eş zamanlı olarak öğrenci akademik başarısı yükselebilmektedir. Okul iklimi öğrencilerin okulda gerçekleştirdiği etkileşimler ve kazandığı tecrübeler aracılığıyla da akademik başarı üzerinde etkili olabilir (Haynes, Emmons ve Ben-Avie, 1997). Sulu Çavumirza (2012) öğrencilerin algıladıkları okul ikliminde öğretmen davranışlarının destekleyici olması ile öğrencilerin seviye tespit sınavı puanları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Macneil, Prater ve Busch (2009) öğrencilerin algıladıkları okul iklimi ve okul kültürünün de akademik başarı üzerine etkisi olduğu belirtirken; Jones ve Shindler (2016) etkili bir okul ikliminin akademik başarıyı da beraberinde getirdiği bilgisinden hareketle okul iklimi ile akademik başarı arasında yüksek bir korelasyon olduğunu saptamışlardır. Okul ikliminin, hizmet kalitesi ve öğrencilerin akademik başarısı arasındaki ilişkide aracılık rolüne sahip oluşu da okul iklimi ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi destekler niteliktedir (Uline ve Tschannen-Moran, 2008). Buradan hareketle, okul iklimi ile akademik başarı arasındaki ilişkide olumlu okul ikliminin akademik başarıyı artırdığına ilişkin bu sonuçlara ilaveten, bu ilişki içerisinde karşılıklı etkileycilik rolü olabildiği gibi akademik başarı da okul ikliminin yordayıcılarından biri olduğu söylenebilir.

Buradan hareketle okul ikliminin okulu oluşturan bireylerin ve birimlerin içsel ve dışsal özelliklerinden etkilendiği söylenebilir. Eğitim öğretim ortamlarının öğrencilerin özellikle zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimlere olan olumlu katkısı göz önünde bulundurulduğunda okul iklimlerinin öğrenciler tarafından olumlu ele alınmasının önemli bir gereklilik olduğu söylenebilir. Ortaokul öğrencilerinin eğitim ortamlarındaki okul iklimini algılayış, okul tükenmişliği ve akademik başarılarının birlikte ele alınıp incelenmesi, okul yapısını oluşturan öğelerin bir bütün halinde incelenmesine katkıda bulunabilir. Buradan hareketle, bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin okul iklimini algılayışları üzerinde okul tükenmişliği ve akademik başarı algılarının nasıl etkileri olduğunu ortaya koymaktır.

Yöntem

Ortaokul öğrencilerinin okul iklimi algılarının okul tükenmişliği değişkeni ile birlikte incelendiği bu çalışma ilişkisel tarama modelindedir.

Çalışma Grubu

Uygun örnekleme yöntemiyle oluşturulan ve Ankara- Çankaya İlçesi'ne bağlı üç ortaokulda öğrenimlerine devam etmekte olan çalışma grubu; 91'i (%29) 6. sınıf, 86'sı (%27) 7. sınıf ve 137'si (%44) 8. sınıf öğrencilerinden oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin 153'ü (% 48.7) kız ve 161'i (% 51.3) erkek olmak üzere toplam 314 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Okul İklimi Ölçeği: Çalık ve Kurt (2010) tarafından geliştirilen ölçek; "destekleyici öğretmen davranışları, başarı odaklılık ve güvenli öğrenme ortamı" olmak üzere üç faktörden oluşmaktadır. 5'li likert tipinde olan ölçek 22 maddeden oluşmaktadır ve ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı her alt boyutlar düzeyinde .77 ile .85 aralığındayken; toplam puan üzerinden .81 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışma kapsamında ise ölçeğin güvenirlik katsayısı toplam puan üzerinden .81 olarak bulgulanmıştır.

İlköğretim II. Kademe Öğrencileri için Okul Tükenmişliği Ölçeği (İÖÖTÖ): Aypay (2011) tarafından geliştirilen ve 5'li likert tipinde olan ölçek 26 madde ve dört alt boyuttan okul etkinliklerinden kaynaklı tükenmişlik, aileden kaynaklı tükenmişlik, okulda yetersizlik, okula ilgi kaybı) oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları için hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı .92 ile .76 arasında değişmektedir. Bu çalışma kapsamında ölçeğin güvenirlik katsayısı .93 olarak hesaplanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Bu formda öğrencilerin cinsiyet, öğrenim gördüğü okul, sınıf düzeyi ve akademik başarı algısını ortaya koyan sorular yer almaktadır.

İşlem Yolu

Veri toplama kapsamında kullanılan ölçekler, Ankara İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden alınan gerekli resmi izinlerin ardından, araştırmacı tarafından doğrudan öğrencilere ders saatlerinde uygulanmıştır. Uygulamalar öncesinde öğrencilerin gönüllü katılımı sağlanarak araştırmanın amacı açıklanmıştır. Uygulamalar ortalama 15-20 dakika içinde tamamlanmıştır.

Verilerin Analizi

İlişkisel tarama deseninde olan bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin okul iklimini algılayış ile okul tükenmişliği ve akademik başarı düzeyleri arasındaki ilişki çoklu doğrusal regresyon modeli içerisinde test edilmiştir. Katılımcıların okul iklimi algıları, okul tükenmişlik düzeyleri ve algılanan akademik başarıları arasındaki ilişki, pearson korelasyon katsayısı ile belirlenmiştir. Katılımcıların toplam okul iklimi algılarının okul tükenmişliği ve akademik başarıları tarafından ne düzeyde yordandığı çoklu doğrusal regresyon analizi ile test edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS ve Jamovi (2019) programları kullanılmıştır. Yordayıcı değişkenlerden okul tükenmişliğinin çarpıklık değeri -.05; basıklık değeri ise -.60; algılanan akademik başarının ise çarpıklık değeri -.64 ve basıklık değeri de -.55 olarak hesaplanmıştır. Her bir katılımcı için Mahalanobis uzaklık değerleri

saptanmış, bu değerler $p < .01$ ölçüt alınarak incelenmiş ve örnekleme "doğrusallık ve "normallik" sayıtlarının zedelenmesine neden olacak uç değerlerin olmadığı görülmüştür. Buradan hareketle, araştırmada "Ortaokul öğrencilerinin algıladığı okul iklimi; akademik başarı ve okul tükenmişliği tarafından anlamlı olarak yordanmakta mıdır?" sorusuna yanıt aranmıştır.

Bulgular

Araştırmadaki bağımlı değişken ile bağımsız değişkenler arasındaki ilişkilere ait korelasyon değerleri ve değişkenlere ait ortalama, standart sapma ve çarpıklık ve basıklık değerlerini kapsayan betimsel istatistik değerleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Değişkenlere Ait Korelasyon Tablosu

Değişkenler	1	2
1. Okul İklimi	1	
2. Okul Tükenmişliği	.61**	1
3. Akademik Başarı Algısı	-.11	.15

** $p < .01$

Tablo 1 incelendiğinde, okul iklimi ile okul tükenmişliği arasında ($r = .61$; $p < 0.01$) pozitif yönlü anlamlı, okul iklimi ile akademik başarı arasında ($r = -.11$; $p < 0.01$) negatif yönlü anlamlı ve okul tükenmişliği ile akademik başarı arasında ($r = .15$; $p < 0.01$) pozitif yönlü anlamlı ilişki gözlemlenmektedir.

Tablo 2.

Okul Tükenmişliği ve Akademik Başarı Algısının Okul İklimi Algısına Etkisine Yönelik Regresyon Tablosu

Model	R	R ²
1	.64	.41

Tablo 3.

Okul Tükenmişliği ve Akademik Başarı Algısının Okul İklimi Algısı Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Basit Regresyon Analizinin Coefficient Tablosu

Değişken	β	t	p
Sabit	61.84	9.9	< .001
Okul Tükenmişliği	.49	13.1	< .001
Akademik Başarı	-.30	-4.2	< .001

Tablo2 ve Tablo3'e bakıldığında, okul tükenmişliği ve akademik başarının okul iklimi üzerinde %41 oranında etkili olduğu görülmektedir. Beta (β) değerlerine göre, yordayıcı değişkenlerin okul iklimi üzerindeki göreceli önem sırası okul tükenmişliği ve akademik başarıdır. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde okul tükenmişliği ve akademik başarının okul iklimi üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu görülmüştür. Bu durumda, okul iklimini; okul tükenmişliği ve akademik başarının önemli bir şekilde etkilediği söylenebilir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada okul iklimini yordamaya yönelik test edilen modele ilişkin bulgular incelendiğinde; okul iklimi ile okul tükenmişliği arasında pozitif, okul iklimi ile akademik başarı arasında negatif, okul tükenmişliği ile akademik başarı arasında da pozitif yönlü bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir. Bunların yanı sıra okul tükenmişliği ve akademik başarı algısının birlikte okul iklimi algısını önemli düzeyde etkilediği de görülmüştür. Buradan hareketle araştırma hipotezi olan “Ortaokul öğrencilerinin algıladığı okul iklimi; akademik başarı ve okul tükenmişliği tarafından anlamlı olarak yordanmaktadır.” doğrulanmıştır. Ancak araştırma hipotezi doğrulanmış olsa bile, değişkenler arasındaki ilişkileri ifade eden bulguların alan yazına ters nitelikte bulgular olduğu da gözlemlenmektedir. Bu durum alan yazına sunulan yeni bir bulgudur.

Alan yazında var olan ampirik çalışmalar okul iklimi-okul tükenmişliği arasındaki negatif ilişkiyi (Salmela-Aro, Kiuru, Pietikäinen ve Jokela, 2008; Cırcır, 2018), okul iklimi – akademik başarı arasındaki pozitif ilişkiyi (Osher, Spier, Kendziora, 2009; Rapti, 2013; Özdemir, 2002) ve okul tükenmişliği – akademik arasındaki negatif ilişkiyi (Seçer ve Gençdoğan, 2012; Kutsal ve Bilge, 2012) destekler niteliktedir. İlgili alan yazında ortaokul öğrencilerinin okul iklimi algılarının pek çok değişkene göre farklılaştığı gözlemlenmiştir. Örneğin, cinsiyet, sınıf düzeyi ve anne-baba eğitim durumu (Saraç, 2015); zorbalık statüleri ve genellenmiş akran algısı (Bayar ve Uçanok, 2012), şiddet (Akman, 2010), çevresel risk ve çevresel güvenlik (Çetinkaya Yıldız ve Hatipoğlu Sümer, 2010), zorbalık statüleri (Çalık ve diğerleri, 2009), saldırganlık (Güçkıran, 2008; Omay, 2008) gibi değişkenlerle okul iklimi değişkeni ilişki içinde bulunmuştur.

Buradan hareketle, okul iklimi üzerinde okul tükenmişliği ve akademik başarı algısı faktörlerinin etkileri gözlemlense de öncelikli özelliklerden olamayacağı söylenebilir. Gelişimsel açıdan bakıldığında ön ergenlik ve ergenlik dönemlerinde, öğrencilerin bilişsel özelliklerinin dışında sosyal, kişisel ve ya duygusal özelliklerinin de öne çıkabileceği söylenebilir (Senemoğlu, 2018). Ayrıca Hoy (2003) tarafından okul farklılıkları olarak ifade edilen; fiziki özellikler, okuldaki insanların demografik ve kültürel özgeçmiş, insan ilişkilerinin niteliği ve okuldaki bireylerin paylaştığı norm, değer ve inançların yanı sıra sosyokültürel çevre gibi değişkenlerin her birinin; okul iklimi, okul tükenmişliği ve akademik başarı değişkenleri arasındaki ilişkilerin düzeyi ve yönünü etkileyebileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Sonuç olarak okul iklimini açıklamaya yönelik gerçekleştirilen bu çalışma ile alan yazın için farklı bir bulguya ulaşılmış olmanın yanı sıra, gerçekleştirilebilecek yeni çalışmalar için de bu çalışma öncü bir nitelik taşımaktadır. Ancak araştırmadan elde edilen bu bulgular gerçekleştirilebilecek kontrollü çalışmalara da ihtiyaç duyulduğunun bir göstergesidir. Bu araştırmadan elde edilen bulgular; okul iklimi-akademik başarı arasındaki negatif ilişkileri, okul tükenmişliği-akademik başarı ve okul iklimi-okul tükenmişliği arasındaki pozitif ilişkiyi açıklayabilecek nitel araştırmalar yapılması için bir kaynak olarak değerlendirilebilir. Gerçekleştirilebilecek bu nitel çalışmalar var olan bu bulguların nedenlerini açıklayabilmek adına daha zengin bilgileri de beraberinde getirebilir.

Kaynakça

Acarbay, F. Y. (2006). *Kapsamlı okul iklimini değerlendirme ölçeğinin(öğrenci formu) Türkçe dilsel eşdeğerlik geçerlik ve güvenirlik çalışması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Akman, Y. (2010). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerini şiddet ve okul iklimi algıları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Arıman, F. (2007). *İlköğretim 7. ve 8. Sınıf öğrencilerinin zorbalık eğilimleri ile okul iklimi algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Aypay, A. (2011). İlköğretim ikinci kademe öğrencileri için okul tükenmişliği ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 511-527.

Aypay, A. ve Eryılmaz, A. (2011). Lise öğrencilerinin öznel iyi oluşları ve okul tükenmişliği arasındaki ilişkiler. *International Online Journal of Educational Science*, 3(1), 181-199.

Bayar, Y. ve Uçanok, Z. (2012). Ergenlerin dâhil oldukları zorbalık statülerine göre okul sosyal iklimi ve genellenmiş akran algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4), 2337-2358.

Caldarella, P., Shatzer, R.H., Gray, K.M., Young, K.R. and Young, E.L. (2011) The effects of school-wide positive behavior support on middle school climate and student outcomes. *Research in Middle Level Education Online*, 35(4), 1-14.

Cırcır, O. (2018). Ergenlerde, okul tükenmişlik düzeylerinin aleksitimi ve okul iklimi açısından yordanması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.

Çalık, T. ve Kurt, T. (2010). Okul iklimi ölçeği'nin geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 35(157), 168-180.

Çalık, T., Özbay, Y., Özer, A., Kurt, T. ve Kandemir, M. (2009). İlköğretim okulu öğrencilerinin zorbalık statülerinin okul iklimi, prososyal davranışlar, temel ihtiyaçlar ve cinsiyet değişkenine göre incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 15(60), 555-576.

Çetinkaya Yıldız, E. ve Hatipoğlu Sümer, Z. (2010). Saldırgan davranışlarını yordamada çevresel risk, çevresel güvenlik ve okul iklimi algısı. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği*, 4(34), 161-173.

Güçkiran, R. Y. (2008). *İlköğretim okulu öğrencilerinin okul iklimi algıları ile saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Haynes, N. M., Emmons, C. & Ben-Avie, M. (1997). School climate as a factor in student adjustment and achievement. *Journal of educational and psychological consultation*, 8(3), 321-329.

Hoy, W. K. (2003). School Climate. In J. W. Guthrie (Ed.), *Encyclopedia of education* (second edition) (ss.2121-2124), New York: Thompson Gale.

Hoy, W. K., Tarter, C. J. & Kottkamp, R. B. (1991). *Open schools, healthy schools: Measuring organizational climate*. Corwin Press.

Jones, A. & Shindler, J. (2016). Exploring the School Climate-Student Achievement Connection: Making Sense of Why the First Precedes the Second. *Educational Leadership and Administration*, 27, 35.

Kutsal, D. ve Bilge, F. (2012). Lise öğrencilerinin tükenmişlik ve sosyal destek düzeyleri. *Eğitim ve Bilim*, 37(164), 283-297.

Laursen, B., Bukowski, W. M., Nurmi, J.-E., Marion, D., Salmela-Aro, K. & Kiuru, N. (2010). Opposites detract: Middle school peer group antipathies. *Journal of Experimental Child Psychology*, 106, 240-256.

MacNeil, A. J., Prater, D. L. & Busch, S. (2009). The effects of school culture and climate on student achievement. *International Journal of Leadership in Education*, 12(1), 73-84.

Omay, H. (2008). *İlköğretim okulu öğrencilerinin okul iklimi algıları ile saldırganlık ölçeği puanları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Osher, D., Spier, E., Kendziora, K. & Cai, C. (2009). Improving academic achievement through improving school climate and student connectedness. In *Annual Meeting of the American Educational Research Association*, San Diego, CA.

Özdemir, A. (2002). Sağlıklı okul ikliminin çeşitli görünümleri ve öğrenci başarısı. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 10(1), 39-46.

Peterson, R. L. & Skiba, R. (2001). Creating school climates that prevent school violence. *The Clearing House*, 74(3), 155-163.

Rapti, D. (2013). School climate as an important component in school effectiveness. *Academicus International Scientific Journal*, 4(8), 110-125.

Ross, D. J. & Cozzens, J. A. (2016). The Principalship: Essential Core Competencies for Instructional Leadership and Its Impact on School Climate. *Journal Of Education And Training Studies*, 4(9), 162-176.

Salmela-Aro, K., Kiuru, N., Pietikäinen, M. & Jokela, J. (2008). Does school matter? The role of school context in adolescents' school-related burnout. *European Psychologist*, 13(1), 12-23.

Saraç, K. (2015). *Okul ikliminin ortaokul öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Seçer, I. ve Gençdoğan, B. (2012). The analysis of the school burnout in secondary education students in terms of various variables. *Turkish Journal of Education*, 1(2), 25-37. DOI: 10.19128/turje.181045

Senemoğlu, N. (2018). *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim*. Ankara: Pegem A Yayınları.

Sulu Çavumirza, E. (2012). *İlköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin sahip oldukları bazı değişkenler ve algıladıkları okul iklimi bakımından seviye belirleme sınavında aldıkları puanların değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.

The jamovi project (2019). *jamovi*. Version 1.1, Computer Software. Retrieved from <https://www.jamovi.org>.

Uline, C. & Tschannen-Moran, M. (2008). The walls speak: The interplay of quality facilities, school climate, and student achievement. *Journal of Educational Administration*, 46(1), 55-73.

Yang, H. J. & Farn, C. K. (2005). An investigation the factors affecting MIS student burnout in technical-vocational college. *Computers in human behavior*, 21(6), 917-932.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The school climate consists of the students' feelings about the quality of a school, the people in the school and the school environment (Peterson & Skiba, 2001; Hoy, Tarter, & Kottkamp, 1991). The positive school climate ensures an efficient education and training process and establishes positive relationships between teachers, administrators, families and students (Acarbay, 2006). Negative school climate perception; It makes it possible for students to experience school burnout (Yang & Farn, 2005), which has some negative consequences such as low motivation towards the course, absenteeism, and dropout. Students who experience school burnout are constantly felt tired, behave indifferent towards school homework, behave indifferently towards the school, become insensitive to the people around them, perceive themselves inadequate and doubt their abilities (Çalık, Özbay, Özer, Kurt, & Kandemir, 2009). People found to have school burnout often fail; In addition, it develops a kind of negativity against successful people (Laursen, Bukowski, Nurmi, Marion, Salmela-Aro, & Kiuru, 2010). It has been observed that the school burnout of students varies according to their academic achievement (Seçer & Gençdoğan, 2012). Secondary school students' perception of the school climate in educational environments, school burnout and academic achievements can be

analyzed together, which can contribute to the examination of the elements that make up the school structure as a whole. From this point of view, the aim of this study is to reveal the effects of school burnout and academic achievement perceptions on middle school students' perceptions of school climate.

Method:

The study group of this research, which is in the relational screening model, consists of 91 (29%) 6th-grade students, 86 (27%) 7th grade and 137 (44%) 8th-grade students, created with the appropriate sampling method. 153 of the participants (48.7%) are girls and 161 (51.3%) of them are boys. In order to collect data in the study; The School Climate Scale (Çalık & Kurt, 2010), the School Burnout Scale for Primary School Second Level Students and the Personal Information Form were used.

Results:

Findings of the research; Between school climate and school burnout ($r = .61$; $p < 0.01$) positively significant, between school climate and academic achievement ($r = -.11$; $p < 0.01$), and between school burnout and academic achievement ($r = .15$; $p < 0.01$) shows that there is a positive significant relationship. In addition, it is seen that school burnout and academic success have a 41% effect on the school climate. In this case, It can be said that school burnout and academic success have a significant impact on the school climate.

Discussion and Conclusion:

Findings of the research "School climate perceived by middle school students; significantly predicted by academic achievement and school burnout. confirms his hypothesis. However, even if the research hypothesis is verified, it is observed that the findings expressing the relationships between the variables are contrary to the literature. This is a new finding presented to the literature. From this point of view, it can be said that although the effects of school burnout and academic achievement perception factors on the school climate are observed, it cannot be among the primary features. From a developmental point of view, it can be said that students' social, personal and emotional characteristics may also come to the fore in adolescence and adolescence periods besides their cognitive characteristics (Senemoğlu, 2018). In addition, expressed by Hoy (2003) as school differences; physical characteristics, demographic and cultural background of the people in the school, the quality of human relations and the norms, values and beliefs shared by the individuals in the school as well as each of the variables such as the socio-cultural environment; It should be kept in mind that school climate, school burnout and academic achievement may affect the level and direction of the relationships between variables. In conclusion, with this study aimed at explaining the school climate, a different finding has been reached for the literature and this study has a pioneering quality for new studies that can be carried out. However, these findings obtained from the research are an indication that controlled studies are needed. Findings obtained from this research; It can be considered as a resource for qualitative research that can explain the negative relationships between school climate and academic achievement, and the positive relationship between school burnout-academic achievement, and school climate-school burnout. These qualitative studies that can be carried out can bring along richer information in order to explain the reasons for these existing findings.